

ÚLOHY OPTIMÁLNEHO RIADENIA

Viera Kleinová

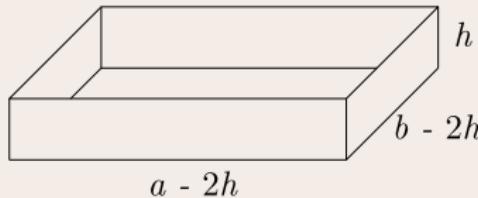
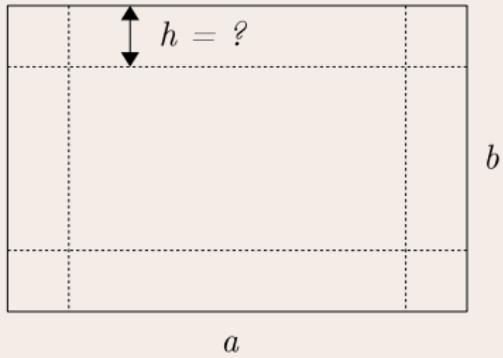
Slovenská technická univerzita

Katedra matematiky a deskriptívnej geometrie

OPTIMÁLNA HODNOTA PARAMETRA

Vyskladaj si krabiciu s najväčším objemom

Nájst' optimálnu výšku h , tak aby sme z papiera veľkosti A4 získali krabiciu s najväčším objemom.

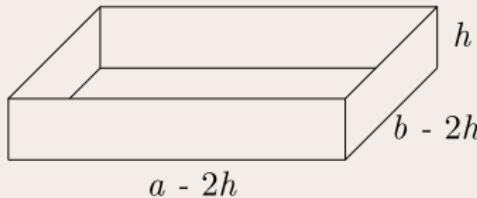
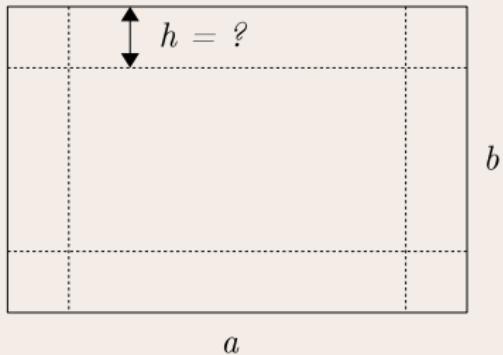
Rozmer papiera veľkosti A4 je: $a = 297\text{mm}$, $b = 210\text{mm}$

Objem krabice je: $V(h) = (a - 2h)(b - 2h)h$.

OPTIMÁLNA HODNOTA PARAMETRA

Vyskladaj si krabiciu s najväčším objemom

Nájst' optimálnu výšku h , tak aby sme z papiera veľkosti A4 získali krabiciu s najväčším objemom.

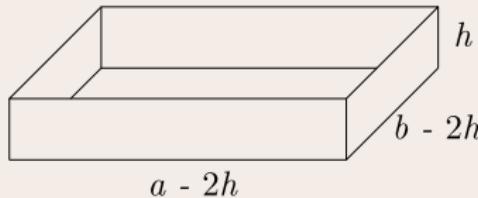
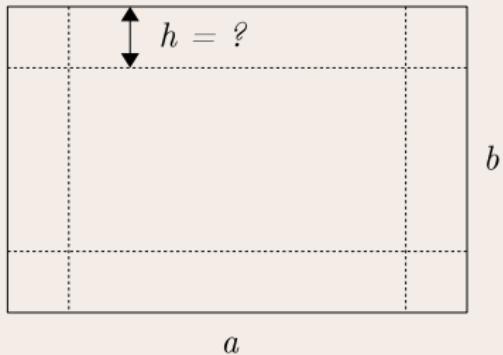
Rozmer papiera veľkosti A4 je: $a = 297\text{mm}$, $b = 210\text{mm}$

Objem krabice je: $V(h) = (a - 2h)(b - 2h)h$.

OPTIMÁLNA HODNOTA PARAMETRA

Vyskladaj si krabiciu s najväčším objemom

Nájst' optimálnu výšku h , tak aby sme z papiera veľkosti A4 získali krabiciu s najväčším objemom.

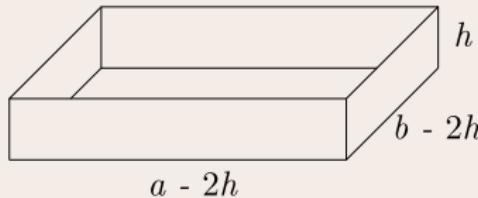
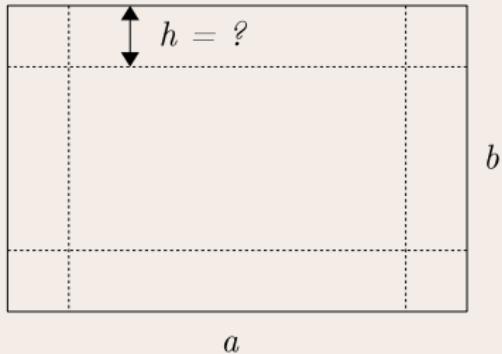
Rozmer papiera veľkosti A4 je: $a = 297\text{mm}$, $b = 210\text{mm}$

Objem krabice pre $h = 10\text{mm}$ je: $V(10) = 526300\text{mm}^3$.

OPTIMÁLNA HODNOTA PARAMETRA

Vyskladaj si krabiciu s najväčším objemom

Nájst' optimálnu výšku h , tak aby sme z papiera veľkosti A4 získali krabiciu s najväčším objemom.

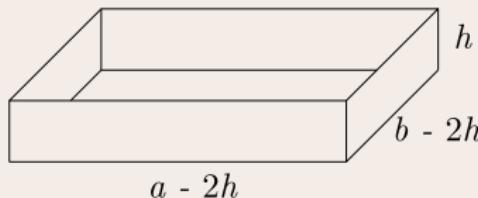
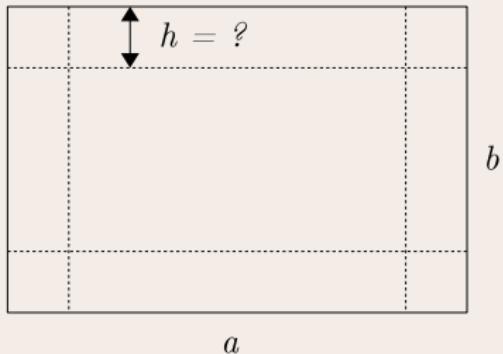
Rozmer papiera veľkosti A4 je: $a = 297\text{mm}$, $b = 210\text{mm}$

Objem krabice pre $h = 20\text{mm}$ je: $V(20) = 873800\text{mm}^3$.

OPTIMÁLNA HODNOTA PARAMETRA

Vyskladaj si krabiciu s najväčším objemom

Nájst' optimálnu výšku h , tak aby sme z papiera veľkosti A4 získali krabiciu s najväčším objemom.

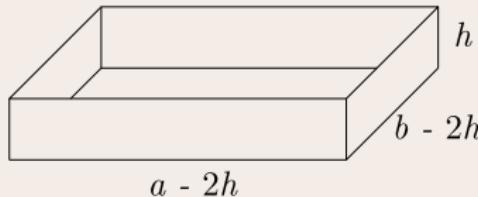
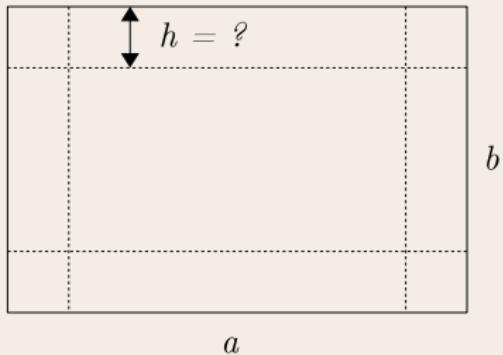
Rozmer papiera veľkosti A4 je: $a = 297\text{mm}$, $b = 210\text{mm}$

Objem krabice pre $h = 30\text{mm}$ je: $V(30) = 1066500\text{mm}^3$.

OPTIMÁLNA HODNOTA PARAMETRA

Vyskladaj si krabiciu s najväčším objemom

Nájst' optimálnu výšku h , tak aby sme z papiera veľkosti A4 získali krabiciu s najväčším objemom.

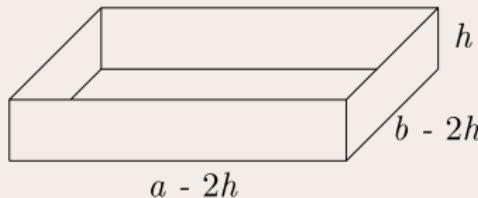
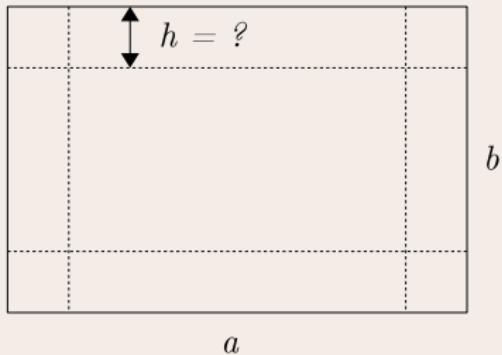
Rozmer papiera veľkosti A4 je: $a = 297\text{mm}$, $b = 210\text{mm}$

Objem krabice pre $h = 40\text{mm}$ je: $V(40) = 1128400\text{mm}^3$.

OPTIMÁLNA HODNOTA PARAMETRA

Vyskladaj si krabiciu s najväčším objemom

Nájst' optimálnu výšku h , tak aby sme z papiera veľkosti A4 získali krabiciu s najväčším objemom.

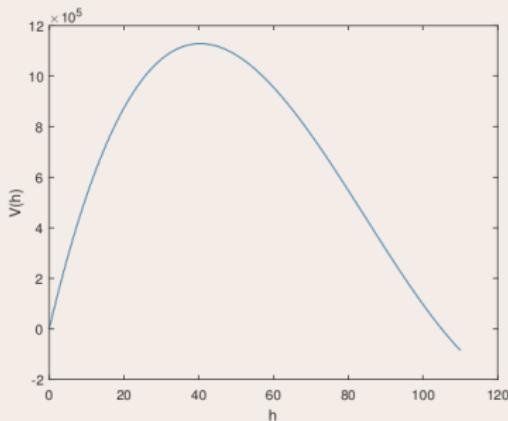
Rozmer papiera veľkosti A4 je: $a = 297\text{mm}$, $b = 210\text{mm}$

Objem krabice pre $h = 50\text{mm}$ je: $V(50) = 1083500\text{mm}^3$.

OPTIMÁLNA HODNOTA PARAMETRA

Vyskladaj si krabiciu s najväčším objemom

Nájst' optimálnu výšku h , tak aby sme z papiera veľkosti A4 získali krabiciu s najväčším objemom.

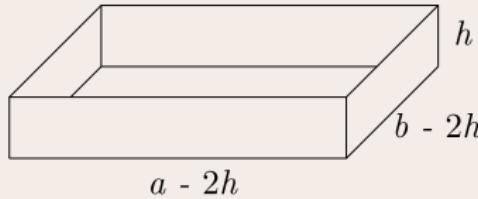
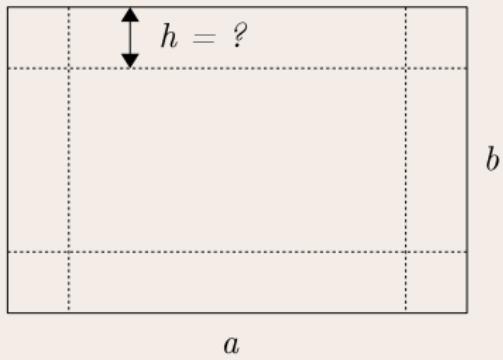

Rozmer papiera veľkosti A4 je: $a = 297\text{mm}$, $b = 210\text{mm}$
Objem krabice je: $V(h) = (a - 2h)(b - 2h)h$.

OPTIMÁLNA HODNOTA PARAMETRA

Vyskladaj si krabici s najväčším objemom

Nájst' optimálnu výšku h , tak aby sme z papiera veľkosti A4 získali krabici s najväčším objemom.

Rozmer papiera veľkosti A4 je: $a = 297\text{mm}$, $b = 210\text{mm}$

Objem krabice je:

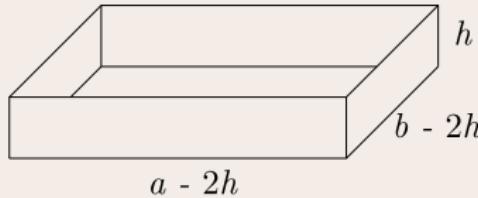
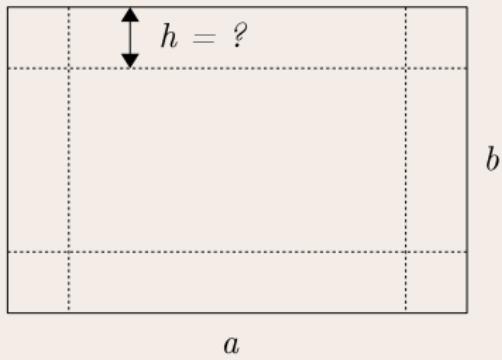
$$V(h) = (a - 2h)(b - 2h)h = 4h^3 - 2ah^2 - 2bh^2 + abh.$$

Optimálna výška h , pre ktorú získame krabici s najväčším objemom vypočítame ako $\frac{dV(h)}{dh} = 0$.

OPTIMÁLNA HODNOTA PARAMETRA

Vyskladaj si krabici s najväčším objemom

Nájst' optimálnu výšku h , tak aby sme z papiera veľkosti A4 získali krabici s najväčším objemom.

Rozmer papiera veľkosti A4 je: $a = 297\text{mm}$, $b = 210\text{mm}$

Objem krabice je:

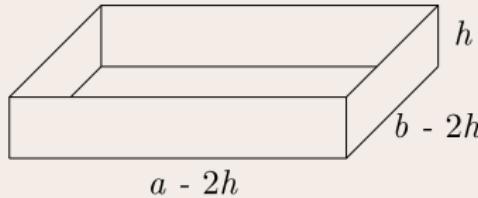
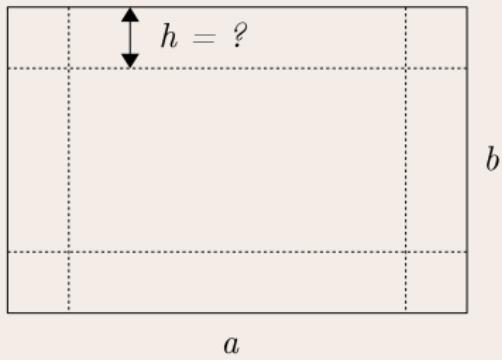
$$V(h) = (a - 2h)(b - 2h)h = 4h^3 - 2ah^2 - 2bh^2 + abh.$$

Optimálna výška h , pre ktorú získame krabici s najväčším objemom vypočítame ako $\frac{dV(h)}{dh} = 0$.

OPTIMÁLNA HODNOTA PARAMETRA

Vyskladaj si krabici s najväčším objemom

Nájst' optimálnu výšku h , tak aby sme z papiera veľkosti A4 získali krabici s najväčším objemom.

Rozmer papiera veľkosti A4 je: $a = 297\text{mm}$, $b = 210\text{mm}$

Objem krabice je:

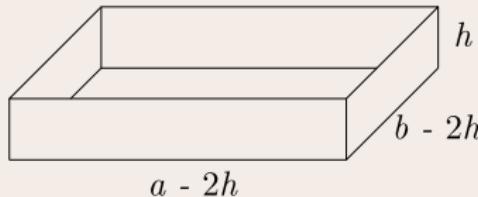
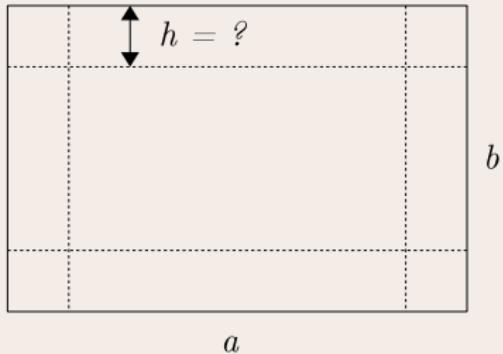
$$V(h) = (a - 2h)(b - 2h)h = 4h^3 - 2ah^2 - 2bh^2 + abh.$$

Optimálna výška h , pre ktorú získame krabici s najväčším objemom vypočítame ako $4h^2 - 2ah - 2bh + ab = 0$.

OPTIMÁLNA HODNOTA PARAMETRA

Vyskladaj si krabiciu s najväčším objemom

Nájst' optimálnu výšku h , tak aby sme z papiera veľkosti A4 získali krabiciu s najväčším objemom.

Rozmer papiera velkosti A4 je: $a = 297\text{mm}$, $b = 210\text{mm}$

Objem krabice je:

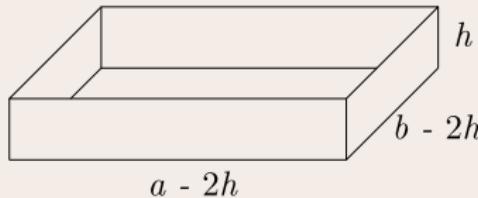
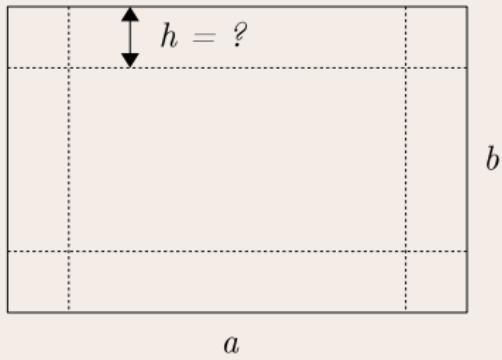
$$V(h) = (a - 2h)(b - 2h)h = 4h^3 - 2ah^2 - 2bh^2 + abh.$$

Riešenie: $h_1 = 40.4234\text{mm}$ a $h_2 = 128.577\text{mm}$.

OPTIMÁLNA HODNOTA PARAMETRA

Vyskladaj si krabiciu s najväčším objemom

Nájst' optimálnu výšku h , tak aby sme z papiera veľkosti A4 získali krabiciu s najväčším objemom.

Rozmer papiera veľkosti A4 je: $a = 297\text{mm}$, $b = 210\text{mm}$

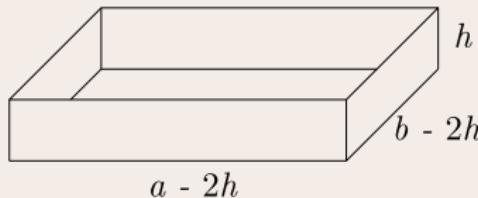
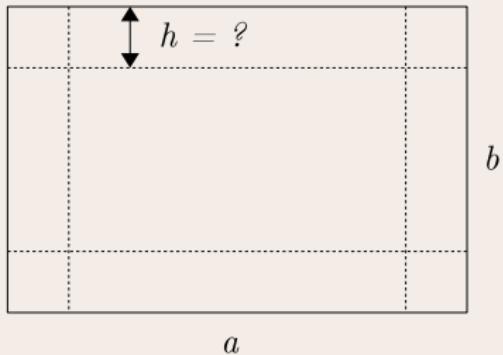
Objem krabice pre $h_1 = 40.4234\text{mm}$ je:

$$V(40.4234) = 1128495.104730\text{mm}^3.$$

OPTIMÁLNA HODNOTA PARAMETRA

Vyskladaj si krabiciu s najväčším objemom

Nájst' optimálnu výšku h , tak aby sme z papiera veľkosti A4 získali krabiciu s najväčším objemom.

Rozmer papiera veľkosti A4 je: $a = 297\text{mm}$, $b = 210\text{mm}$

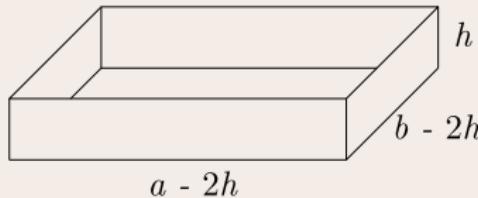
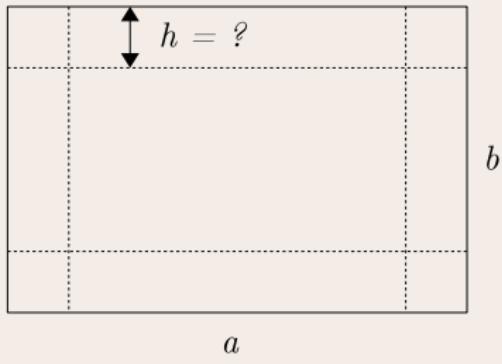
Objem krabice pre $h_1 = 40\text{mm}$ je:

$$V(40) = 1128400\text{mm}^3.$$

OPTIMÁLNA HODNOTA PARAMETRA

Vyskladaj si krabiciu s najväčším objemom

Nájst' optimálnu výšku h , tak aby sme z papiera veľkosti A4 získali krabiciu s najväčším objemom.

Rozmer papiera veľkosti A4 je: $a = 297\text{mm}$, $b = 210\text{mm}$

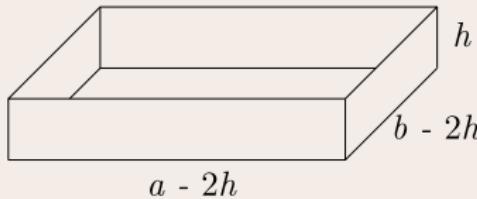
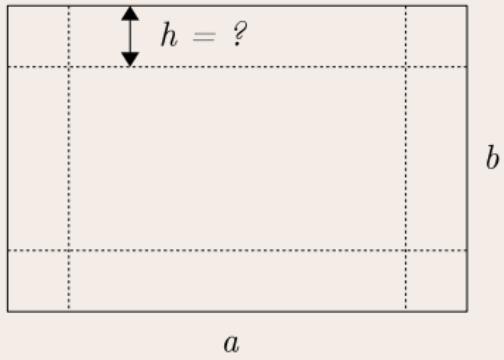
Objem krabice pre $h_2 = 128.577\text{mm}$ je:

$$V(128.577) = -241583.104662\text{mm}^3.$$

OPTIMÁLNA HODNOTA PARAMETRA

Vyskladaj si krabiciu s najväčším objemom

Nájst' optimálnu výšku h , tak aby sme z papiera veľkosti A4 získali krabiciu s najväčším objemom.

Rozmer papiera veľkosti A4 je: $a = 297\text{mm}$, $b = 210\text{mm}$

Extrémy:

$$\frac{d^2 V(h)}{dh^2} < 0 \rightarrow \text{maximum},$$

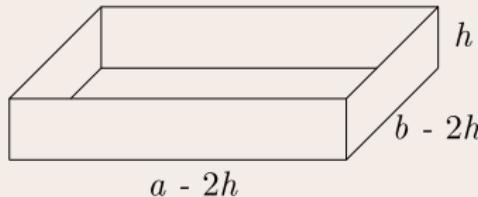
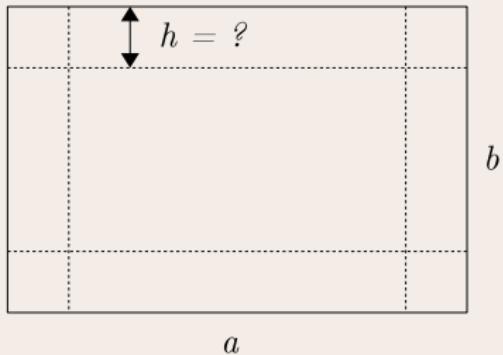
$$\frac{d^2 V(h)}{dh^2} > 0 \rightarrow \text{minimum},$$

OPTIMÁLNA HODNOTA PARAMETRA

Vyskladaj si krabiciu s najväčším objemom

Nájst' optimálnu výšku h , tak aby sme z papiera veľkosti A4 získali krabiciu s najväčším objemom.

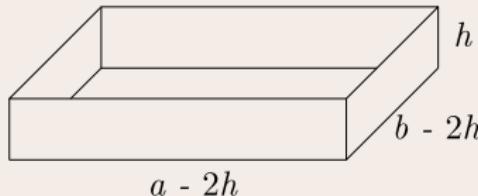
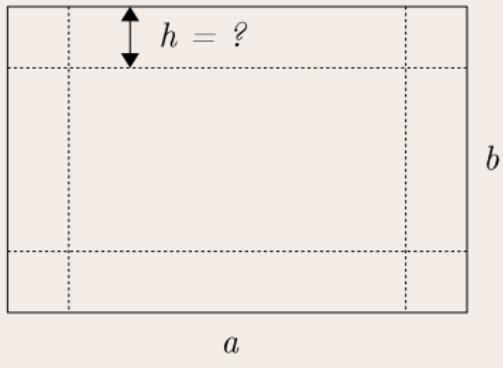
Rozmer papiera veľkosti A4 je: $a = 297\text{mm}$, $b = 210\text{mm}$

$$\frac{d^2 V(h)}{dh^2} = 8h - 2a - 2b$$

OPTIMÁLNA HODNOTA PARAMETRA

Vyskladaj si krabiciu s najväčším objemom

Nájst' optimálnu výšku h , tak aby sme z papiera veľkosti A4 získali krabiciu s najväčším objemom.

Rozmer papiera velkosti A4 je: $a = 297\text{mm}$, $b = 210\text{mm}$

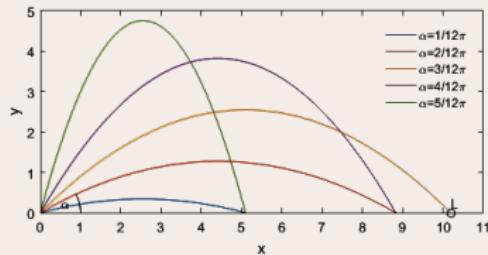
$$\left[\frac{d^2 V(h)}{dh^2} \right]_{h=40.4234} = -690.6128 \rightarrow \text{maximum},$$

$$\left[\frac{d^2 V(h)}{dh^2} \right]_{h=128.577} = 14.6160 \rightarrow \text{minimum},$$

OPTIMÁLNA HODNOTA PARAMETRA

Zastrieľaj si z dela

Nájst' optimálny uhol α , tak aby delo dostrelilo čo najd'alej.

Poloha gule vystrelenej z dela v čase:

$$x(t) = v_0 t \cos \alpha$$

$$y(t) = v_0 t \sin \alpha - 1/2gt^2$$

$$y(T) = 0 \Rightarrow v_0 T \sin(\alpha) - 1/2gT^2 = 0 \Rightarrow T = \frac{2v_0 \sin(\alpha)}{g}$$

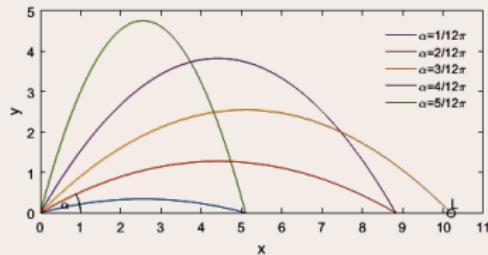
$$\text{Dostrel dela je: } L(\alpha) = \frac{2v_0^2}{g} \cos(\alpha) \sin(\alpha)$$

Optimálny uhol α , pre ktorý získame najväčší dostrel vypočítame ako $\frac{dL(\alpha)}{d\alpha} = 0$.

OPTIMÁLNA HODNOTA PARAMETRA

Zastrieľaj si z dela

Nájst' optimálny uhol α , tak aby delo dostrelilo čo najd'alej.

Poloha gule vystrelenej z dela v čase:

$$x(t) = v_0 t \cos \alpha$$

$$y(t) = v_0 t \sin \alpha - 1/2gt^2$$

$$y(T) = 0 \Rightarrow v_0 T \sin(\alpha) - 1/2gT^2 = 0 \Rightarrow T = \frac{2v_0 \sin(\alpha)}{g}$$

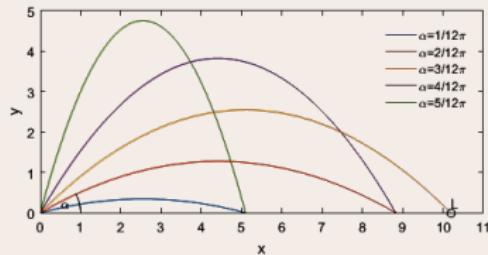
$$\text{Dostrel dela je: } L(\alpha) = \frac{2v_0^2}{g} \cos(\alpha) \sin(\alpha)$$

Optimálny uhol α , pre ktorý získame najväčší dostrel vypočítame ako $\frac{dL(\alpha)}{d\alpha} = 0$.

OPTIMÁLNA HODNOTA PARAMETRA

Zastrieľaj si z dela

Nájst' optimálny uhol α , tak aby delo dostrelilo čo najd'alej.

Poloha gule vystrelenej z dela v čase:

$$x(t) = v_0 t \cos \alpha$$

$$y(t) = v_0 t \sin \alpha - 1/2gt^2$$

$$y(T) = 0 \Rightarrow v_0 T \sin(\alpha) - 1/2gT^2 = 0 \Rightarrow T = \frac{2v_0 \sin(\alpha)}{g}$$

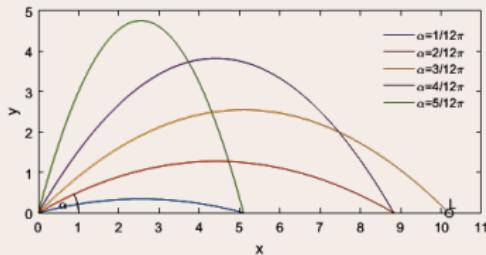
$$\text{Dostrel dela je: } L(\alpha) = \frac{2v_0^2}{g} \cos(\alpha) \sin(\alpha)$$

Optimálny uhol α , pre ktorý získame najväčší dostrel vypočítame ako $\frac{dL(\alpha)}{d\alpha} = 0$.

OPTIMÁLNA HODNOTA PARAMETRA

Zastrieľaj si z dela

Nájst' optimálny uhol α , tak aby delo dostrelilo čo najd'alej.

Poloha gule vystrelenej z dela v čase:

$$x(t) = v_0 t \cos \alpha$$

$$y(t) = v_0 t \sin \alpha - 1/2gt^2$$

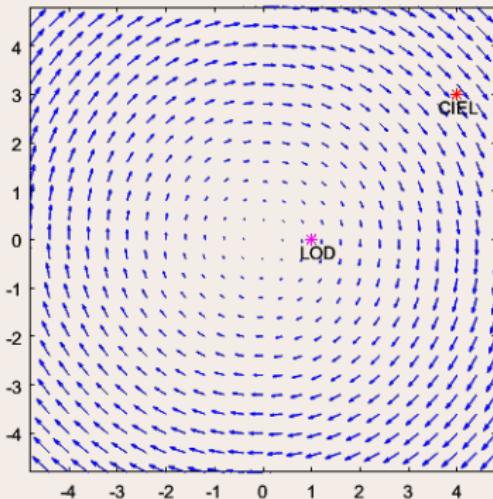
$$y(T) = 0 \Rightarrow v_0 T \sin(\alpha) - 1/2gT^2 = 0 \Rightarrow T = \frac{2v_0 \sin(\alpha)}{g}$$

$$\text{Dostrel dela je: } L(\alpha) = \frac{2v_0^2}{g} \cos(\alpha) \sin(\alpha)$$

Optimálny uhol α , pre ktorý získame najväčší dostrel vypočítame ako $\frac{dL(\alpha)}{d\alpha} = 0$.

Plavba lod'ou

Ako správne kormidlovať lod', aby do ciela prišla za čo najkratší čas?

V - konštantná rýchlosť lode vzhľadom na vodu

$(u(x, y), v(x, y))$ - rýchlosť prúdu v smere osi x a y

x, y - poloha lode

α - uhol, pod ktorým kormidlujeme lod'

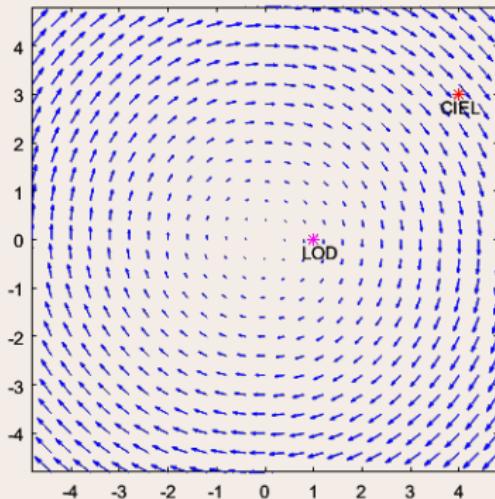
Celková rýchlosť lode:

$$\dot{x}(t) = V \cos(\alpha(t)) + u(x, y)$$

$$\dot{y}(t) = V \sin(\alpha(t)) + v(x, y)$$

Plavba lod'ou

Ako správne kormidlovať lod', aby do ciela prišla za čo najkratší čas?

V - konštantná rýchlosť lode vzhľadom na vodu

$(u(x, y), v(x, y))$ - rýchlosť prúdu v smere osi x a y

x, y - poloha lode

α - uhol, pod ktorým kormidlujeme lod'

Celková rýchlosť lode:

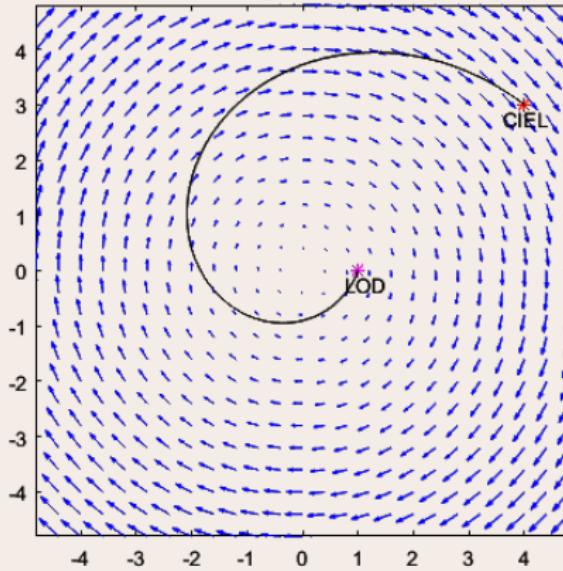
$$\dot{x}(t) = V \cos(\alpha(t)) + u(x, y)$$

$$\dot{y}(t) = V \sin(\alpha(t)) + v(x, y)$$

Plavba lod'ou

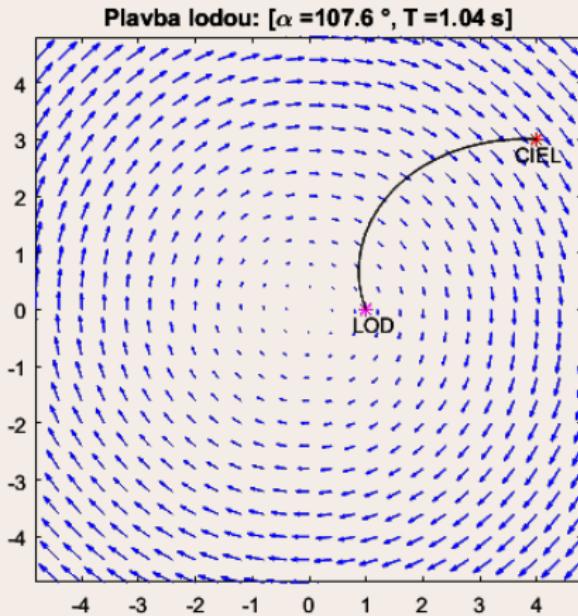
Ako správne kormidlovať lod', aby do ciela prišla za čo najkratší čas?

Plavba lodou: $[\alpha = 236.6^\circ, T = 3.65 \text{ s}]$

Plavba lod'ou

Ako správne kormidlovať lod', aby do ciela prišla za čo najkratší čas?

Plavčík zachraňujúci topiaceho sa

Akou trasou sa plavčík najrýchlejšie dostane k topiacemu sa?

$V(x, y)$ - rýchlosť plavčíka, závisí od polohy plavčíka

$(u(x, y), v(x, y))$ - rýchlosť prúdu v smere osi x a y

x, y - poloha plavčíka

α - smer pohybu plavčíka

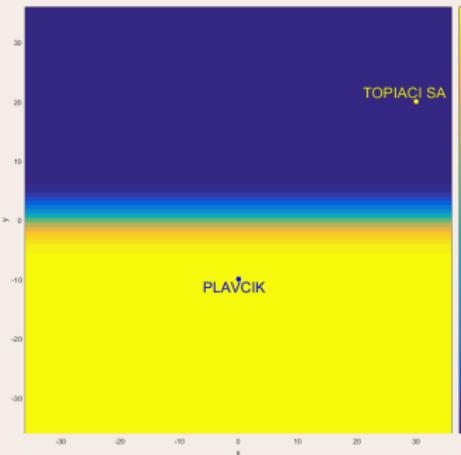
Rýchlosť plavčíka:

$$\dot{x}(t) = V(x, y) \cos(\alpha(t)) + u(x, y)$$

$$\dot{y}(t) = V(x, y) \sin(\alpha(t)) + v(x, y)$$

Plavčík zachraňujúci topiaceho sa

Akou trasou sa plavčík najrýchlejšie dostane k topiacemu sa?

$V(x, y)$ - rýchlosť plavčíka, závisí od polohy plavčíka

$(u(x, y), v(x, y))$ - rýchlosť prúdu v smere osi x a y

x, y - poloha plavčíka

α - smer pohybu plavčíka

Rýchlosť plavčíka:

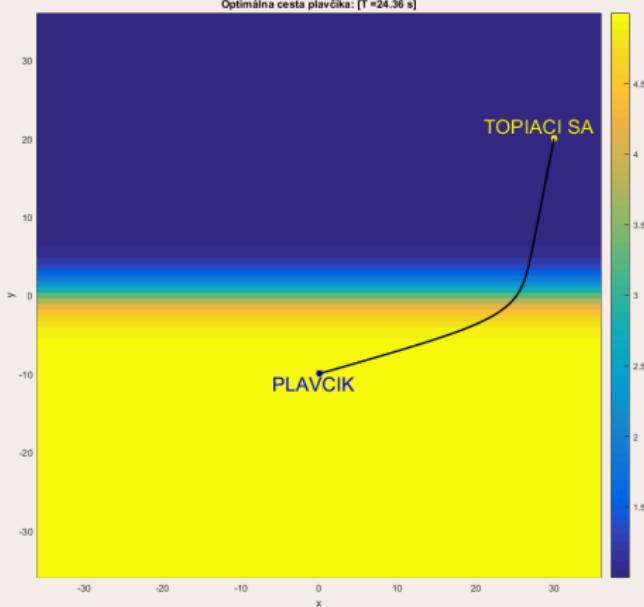
$$\dot{x}(t) = V(x, y) \cos(\alpha(t)) + u(x, y)$$

$$\dot{y}(t) = V(x, y) \sin(\alpha(t)) + v(x, y)$$

OPTIMÁLNE RIADENIE

Plavčík zachraňujúci topiaceho sa

Akou cestou sa plavčíka najrýchlejšie dostane k topiacemu sa?

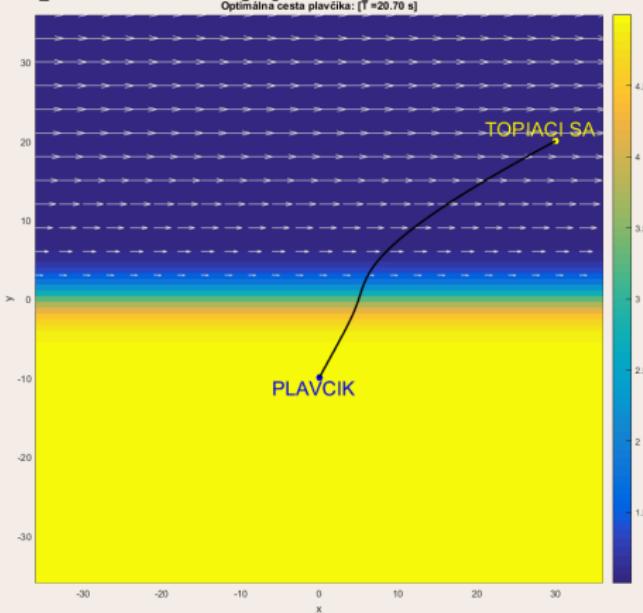

$$u(x, y) = v(x, y) = 0$$

OPTIMÁLNE RIADENIE

Plavčík zachraňujúci topiaceho sa

Akou cestou sa plavčíka najrýchlejšie dostane k topiacemu sa?

$$u(x, y) \neq 0 \text{ a } v(x, y) = 0$$

Ďakujem za pozornosť.